

Agendanr.: 11
Voorstelnr.: RB2020057
Onderwerp: Volgende stap in de voorbereiding van de Spooronderdoorgang Zuidtangent
Programma: Stedelijke ontwikkeling en bereikbaarheid

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 12 mei 2020

Voorstel / besluit:

1. krediet beschikbaar te stellen ad. € 1,3 mio. binnen de Reserve NBK-1 voor de verdere voorbereidende werkzaamheden aan de Zuidtangent in het stationsgebied, tót aan de start aanbesteding van de spooronderdoorgang.

Inleiding

Met de Ontwikkelingsstrategie Stationsgebied van september 2016 heeft u het college opdracht gegeven een achttal activiteiten in het stationsgebied te ontplooiën. Een van de activiteiten is:

- *de verdere voorbereiding van de Zuidtangent in het stationsgebied met de primaire stakeholders vorm te geven, opgeknipt in 'de wateropgave', 'de N242-zijde', 'de spooronderdoorgang' en 'het kruispunt Stationsplein-Zuidtangent'.*

Het door u gevraagde participatieve voortraject is in 2017 en 2018 doorlopen. Er is breed draagvlak in het gebied om het spoor te ondertunnelen, de hoofdwegenstructuur de komende jaren te verbeteren en de transformatie van het stationsgebied verder vorm te geven. Op basis daarvan heeft u de gezamenlijk met klankbordgroepen bedachte verkeerskundige oplossingsrichting laten toetsen en vastgesteld. De beschikking voor co-financiering in knooppuntontwikkeling door de provincie Noord-Holland volgde eind 2019. 10 mei j.l. heeft u samen met de raad van Langedijk kennis genomen van het concept-masterplan dat het college van Heerhugowaard heeft vastgesteld. In het masterplan wordt een eerste fase van ontwikkeling door het college voorgesteld: de aanpak van de hoofdwegenstructuur met spooronderdoorgang en een deel van de openbare ruimte. Recent heeft u ook besloten om de Nota Bovenwijkse Kosten te herzien.

Aansluitend op al eerder gevoteerde voorbereidingskredieten in 2013 en 2016 wordt u nu voorgesteld een volgend voorbereidingskrediet (tot aan de aanbesteding van de spooronderdoorgang) beschikbaar te stellen.

Beoogd effect

Met het aanvullende voorbereidingskrediet worden na jaren van voorbereiding nu de formele samenwerkingen met de spoorpartijen, provincie en Hoogheemraadschap vormgegeven en de voorbereidende ontwerpwerkzaamheden tót de formele aanbesteding van de spooronderdoorgang van de Zuidtangent uitgevoerd.

Argumenten

1.1 U toont aan langdurig te willen investeren in de toekomst van onze stad

Door in te zetten op de verdere voorbereiding van de spooronderdoorgang en daarmee OV-knooppuntontwikkeling, toont de gemeente aan dat we blijven inzetten op het aanpakken van de

bereikbaarheid van onze stad. Daarmee investeren we in de verdien capaciteit van Heerhugowaard en eigenlijk al: een vitaal Dijk & Waard. Met OV-knooppuntontwikkeling verlichten we de woningnood, creëren we de randvoorwaarden voor nieuwe voorzieningen en versterken we onze lokale economie.

1.2 De conform de subsidiebeschikking moet in 5 jaar een eerste fase van knooppuntontwikkeling gerealiseerd zijn; de voorbereiding en aanpak van de hoofdwegen- en waterstructuur zijn randvoorwaardelijk in die planning, maar we zijn daarvoor afhankelijk van samenwerking.

De subsidie voor een eerste ontwikkelfase in ons stationsgebied kent een termijn van 5 jaar waarbinnen de werkzaamheden afgerond moeten zijn. Bovendien wordt de subsidie in voorschotten per deelactiviteit uitgekeerd. De voorbereidende werkzaamheden met ProRail moeten dit jaar starten om zicht te houden op een reële planning, passend in de voorwaarden uit de provinciale subsidiebeschikking. De wateropgave, met de samenwerking met het Hoogheemraadschap is ook randvoorwaardelijk.

Deze kredietvotering is daarom een belangrijk signaal naar ProRail, NS, provincie en Hoogheemraadschap dat de gemeente Heerhugowaard doorpakt op de ontwikkeling van het stationsgebied. We kunnen met de provincie een volgende mijlpaal overleggen; overleg over voortgang is onderdeel van de subsidiebeschikking. Om vervolgens aan de planningsvoorwaarden uit de subsidiebeschikking te kunnen voldoen is voorzien dat in 2020 en 2021 de civieltechnische voorbereiding projectmatig ter hand wordt genomen, we ProRail formeel aan ons binden in die voorbereiding en we met Hoogheemraadschap tot samenwerking komen. Ook de planologische procedures met bijbehorende onderzoeken en participatiemomenten kunnen dan vanuit dit project opgestart worden. Het college stelt het projectplan vast en informeert u daarover. De daadwerkelijke uitvoeringskredieten worden pas door de raad gevoteerd wanneer de aanbestedingsdocumenten voor de spooronderdoorgang gereed zijn.

1.3 De inzet en capaciteit van ProRail is een landelijke concern-afweging, randvoorwaardelijk voor de ontwikkeling van het stationsgebied en kan nu voor Heerhugowaard geformaliseerd worden

Al enkele jaren wordt er studie gedaan naar de hoofdwegenstructuur en spooronderdoorgang. Op basis daarvan zijn succesvolle subsidie-aanvragen gedaan bij rijk en provincie. Het heeft ook tot een oplossing met draagvlak in het gebied gezorgd. ProRail is in deze initiatiefase voortdurend betrokken geweest en nu is de tijd rijp om de samenwerking met ProRail in te gaan richten als projectpartners. De oplossingsrichting en inpassing in het masterplan zijn bekend, middelen ter dekking van de kapitaalslasten die voortkomen uit de investering zijn in de recent door u herziene NBK-1 voorhanden. ProRail moet ingehuurd worden omdat zij als enige deze werkzaamheden aan, om en onder het spoor mogen begeleiden. Beschikbaarheid en capaciteit vanuit de ProRail-organisatie is een landelijke concern-afweging. Er is een contract nodig om ProRail aan ons te binden. Omdat ProRail plannen voorbereidt voor het PHS-opstelsterrein, is het bovendien logisch om werk-met-werk te maken in de planning en bouwstroom.

Tegelijk met de inhuur van ProRail wordt de gemeentelijke projectorganisatie ingericht die daar bij hoort, inclusief de inhuur (via aanbesteding) van een spoor-gecertificeerd ingenieursbureau. De projectorganisatie bereidt het project in 2020 en 2021 voor tót de fase van aanbesteding.

1.4 De samenwerking met ProRail leidt tot een uitgewerkt plan, klaar om de aanbesteding van de spooronderdoorgang te starten

Het met het voorbereidingskrediet te installeren gemeentelijk projectteam zal samen met ProRail de spooronderdoorgang van de Zuidtangent civieltechnisch gaan uitwerken en met de benodigde documenten gereed maken voor aanbesteding. Daar zal dit jaar en geheel 2021 aan gewerkt worden. Binnen de projectopdracht worden financiën, liquiditeitsplanning en control, organisatie, tijdsplanning, informatie, participatie en communicatie, juridische en (milieu)technische omgevingsaspecten, planologie, projectcontrol, risico- en contractmanagement verder uitgewerkt. Communicatie en participatie maken nadrukkelijk onderdeel uit van de projectactiviteiten, zoals wij eerder met u, de klankbordgroepen en ondernemers hebben afgesproken. Direct belanghebbenden worden betrokken in deze belangrijke voorbereidende stappen. Het projectplan wordt door B&W vastgesteld en ter kennisgeving met u, einde 2020, gedeeld.

1.5 Het college wil gedeelde uitgangspunten en randvoorwaarden met spoorpartijen en provincie gaan vastleggen

De samenwerking met ProRail richt zich op de ondertunneling van het spoor. Het is een complex civieltechnisch kunstwerk waar alleen gecertificeerde ingenieurbureaus aan mogen werken. ProRail valt onder het ministerie en is verantwoordelijk voor de exploitatie en veiligheid van het spoor. Tegelijk met een spoorondertunneling, zullen bij ProRail vragen rijzen over een betere beheerexploitatie van hun taken rondom het spoor. Daar komt bij dat de vervoerder de plannen voor de spooronderdoorgang en de nieuwe spoorinfrastructuur zal willen toetsen op haar dienstregeling en businesscase op het spoor. De toets van NS is met name gebaseerd op de huidige concessie, maar wij maken met regio, provincie én rijk samen ook plannen voor een verdere toekomst. Het OV Toekomstbeeld 2040 die de minister op dit moment in voorbereiding heeft, speelt daar een belangrijke rol in. Bovendien is Noord-Holland Noord in beeld als regio om huidige en toekomstige woningbouwopgaven op te kunnen blijven vangen. Zo heeft minister Ollongren 23 april j.l. de brief *'Regie en keuzes in het nationaal omgevingsbeleid (NOVI)'* naar de Tweede Kamer gestuurd. De minister presenteert daarin een Stedelijk Netwerk Nederland, met nieuwe aandacht voor Regio Alkmaar. De regio is de lobby gestart om onze positie in Stedelijk Netwerk Nederland te versterken en ons met ontwikkellocaties nabij NS-stations aan te bieden als ontwikkelplekken en versnellingslocaties voor woningbouw.

Het college wil in dat kader altijd met onze projectpartners, provincie en wellicht zelfs rijk vanuit gedeelde agenda's kunnen inzetten op nieuwe koppelkansen; een intentieovereenkomst is daar – bovenop de gezamenlijke voorbereiding van de spooronderdoorgang – een basis voor.

Kanttekeningen

1.1 Het moment van vaststelling van het masterplan door uw raad is vertraagd

Door de recente COVID-19 crisis ondervindt het masterplan inhoudelijke en procedurele vertraging. Het geplande participatieve momentum van afgelopen mei (inloopbijeenkomst voor iedereen) was niet mogelijk. Dat participatiemoment vonden wij noodzakelijk om het masterplan ter vaststelling aan u voor te leggen. Onze OV-knooppuntontwikkeling staat bol van communicatiemomenten en participatiestappen en het zou dat voortdurende proces geen recht aan doen om eerst zonder laagdrempelige inloopbijeenkomst u het masterplan aan te bieden. U heeft dus niet eerst het masterplan vastgesteld voordat de u nu voorliggende kredietvoting plaats vindt. Wij hebben u in mei met een raadsinformatiebrief over de gewijzigde vaststellingsprocedure geïnformeerd. In plaats van de inloopbijeenkomst in mei, hebben we 10 juni in een themabijeenkomst met ook de raad van Langedijk het masterplan aan u toegelicht. We hebben toen ook de eerste fase van ontwikkeling van het stationsgebied aan u gepresenteerd. Dat is dezelfde eerste fase zoals met de provincie is afgesproken bij de aanvraag van de subsidie. De spooronderdoorgang maakt vanzelfsprekend onderdeel uit van deze eerste fase.

De vertraging betekent niet dat de voorbereidende werkzaamheden aan de Zuidtangent met spooronderdoorgang hoeven te vertragen. Daar voorziet dit voorstel en uw kredietvoting in.

1.2 Met de voorbereidende werkzaamheden voor de spooronderdoorgang worden ook thema's behandeld die op gebieds- en polderniveau spelen

In dit project komen we tegelijkertijd opgaven tegen op het gebied van klimaat, water in de polder en de energietransitie. Wij vinden het van belang het voorbereidende civieltechnische werk zo te doen, dat het ook rekening houdt met de toekomstige grote projectoverstijgende opgaven, om hiermee optimalisatie op gemeentelijk niveau te laten prevaleren en prioriteren. Met het door beschikbaar gestelde krediet, worden de voorbereidende werkzaamheden voor de Zuidtangent zo voorbereid dat ze zo optimaal mogelijk inspelen op de uiteindelijke langjarige, gefaseerde ontwikkeling van het stationsgebied. De wateropgave is zo'n voorbeeld, waarvan wij verwachten dat we die al snel na de start van het project aan u kunnen voorleggen. Maar ook bijvoorbeeld een energieplan voor het OV-knooppunt is relevant om de juiste keuzen voor de spooronderdoorgang te maken.

Financiële gevolgen

U wordt voorgesteld krediet beschikbaar te stellen ad. € 1,3 mio. Dit voorbereidingskrediet is binnen uw recente herziening van de Nota Bovenwijkse Kosten afgedekt.

Preventief toezicht

- Ja
 Nee

De basis voor deze kredietvoting is uw recente herziening van de Nota Bovenwijkse Kosten. Deze besluitvorming is ook met gemeente Langedijk voorbesproken en afgestemd.

Communicatie

U heeft eerder het college opdracht gegeven in de verdere voorbereiding van deelprojecten in het stationsgebied belanghebbenden weer te betrekken. In het op te stellen projectplan wordt dit verder uitgewerkt door ons college. Tegelijkertijd zal uw besluit nu, om het voorbereidingskrediet te voteren, een mijlpaal zijn die gecommuniceerd wordt met de digitale nieuwsbrief en een persbericht.

Uitvoering

Na uw kredietvoting wordt de samenwerking met ProRail, een mogelijke intentieovereenkomst, het projectplan en conclusies ten aanzien van de wateropgave via aparte besluitvorming door ons college worden vastgesteld en actief met u gedeeld. In het projectplan zullen we bovendien meer relevante mijlpalen van communicatie van ons college met uw raad opnemen. Ook momenten van besluitvorming worden in het projectplan opgenomen.

Monitoring/Evaluatie

Monitoring, evaluatie en verantwoording maken onderdeel uit van de projectopdracht.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Mens en Samenleving / Stad en Ruimte d.d. 16 juni 2020
 RB2020057 Volgende stap in de voorbereiding van de Spooronderdoorgang Zuidtangent :

Bespreekstuk

Heerhugowaard Stad van kansen

Nr.: RB2020057

Voor	Allen
Tegen	---

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 mei 2020;

gelet op het advies van de commissie Mens en Samenleving / Stad en Ruimte d.d. 16 juni 2020;

gelet op:

Gemeentewet, het budgetrecht van de raad;

b e s l u i t

1. krediet beschikbaar te stellen ad. € 1,3 mio. binnen de Reserve NBK-1 voor de verdere voorbereidende werkzaamheden aan de Zuidtangent in het stationsgebied, tót aan de start aanbesteding van de spooronderdoorgang.

Heerhugowaard, 30 juni 2020

De Raad voornoemd,

de griffier,
G.J. de Graaf

de voorzitter,
A.B. Blase